

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.6.2023
SWD(2023) 217 final

ARBETSDOKUMENT FRÅN KOMMISSIONENS AVDELNINGAR
SAMMANFATTNING AV KONSEKVENSBEDÖMNINGSRAPPORTEN

om ett nytt EU-system för att undvika dubbelbeskattning och förhindra skattefusk i samband med källskatteförfaranden

Följedokument till

Förslag till RÅDETS DIREKTIV

om snabbare och säkrare skattelättnad för överskjutande källskatt

{COM(2023) 324 final} - {SEC(2023) 243 final} - {SWD(2023) 215 final} -
{SWD(2023) 216 final}

Sammanfattning

Konsekvensbedömning om ett nytt EU-system för att undvika dubbelbeskattning och förhindra skattefusk i samband med källskatteförfaranden

A. Behov av åtgärder

Vad är problemet och varför är det ett problem på EU-nivå?

Med gränsöverskridande investeringar tar många EU-länder ut källskatt när utdelningar och ränta på värdepapper betalas till en investerare utan hemvist i landet. Denna skatt tas dock i allmänhet ut med en skattesats som är högre än den reducerade skattesats som en investerare utan hemvist i landet har rätt till enligt det relevanta skatteavtalet eller nationell lagstiftning.

För att undvika dubbelbeskattning skulle investerare utan hemvist i landet behöva lämna in en ansökan om återbetalning av den överskjutande skatt som innehållits i det EU-land från vilket betalningen görs (*ursprungslandet*).

De nuvarande förfarandena för återbetalning av källskatt på utdelningar och räntebetalningar till investerare utan hemvist i landet är

- ineffektiva (vilket leder till kostsamma och långdragna återbetalningsförfaranden),
- hög risk för skattefusk (vilket leder till inkomstbortfall för medlemsstaterna).

Dessa problem uppstår mot bakgrund av en ojämn digitalisering i EU-länderna och en mångfald av olika nationella källskatteförfaranden.

De identifierade problemen beror också på bristen på korrekt information hos skatteförvaltningarna. Detta är nödvändigt för att korrekt bedöma och tillämpa reducerade källskattesatser och på ett effektivt sätt identifiera fusk.

Den nuvarande situationen avskräcker från gränsöverskridande investeringar inom och till EU och leder följaktligen till en mindre konkurrenskraftig EU-marknad, vilket hindrar kapitalmarknadsunionen från att fungera.

Risken för att förfaranden missbrukas leder i slutändan också till lägre skatteintäkter och mindre skatterättvisa.

Vad vill man uppnå?

Initiativets allmänna mål är att säkerställa rättvis beskattning och stärka kapitalmarknadsunionen genom att

- underlätta gränsöverskridande investeringar,
- förhindra skattefusk.

Initiativets **särskilda** mål är att

- effektivisera källskatteförfarandena, och
- förse medlemsstaterna med lämpliga verktyg för att bekämpa skattefusk.

Dessa mål är lika viktiga.

Vad är mervärdet med åtgärder på EU-nivå (subsidiaritet)?

Med tanke på den nuvarande fragmenteringen i EU behövs standardiserade förfaranderegler för källskatt för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl. För att kunna dra full nytta av kapitalmarknadsunionen behöver portföljinvesterare källskatteregler som tillämpas mer enhetligt i hela EU i stället för att behöva följa olika regler i varje EU-land.

Eftersom problemet endast uppstår i ett gränsöverskridande sammanhang förefaller EU-åtgärder vara det effektivaste sättet att uppnå snabbare källskatteförfaranden och bekämpa skattefusk.

Eftersom icke-bindande initiativ från kommissionen (t.ex. 2009 års rekommendation om förfaranden för källskattelättnad och 2017 års uppförandekod om källskatt) inte har lett till de önskade resultaten, krävs det nu ett förslag på EU-nivå med bindande verkan för att uppnå målen.

B. Lösningar

Vilka alternativ finns för att nå målen? Finns det ett rekommenderat alternativ? Om inte, varför?

Målen skulle kunna uppnås genom 3 politiska alternativ:

- **Alternativ 1 – ett gemensamt elektroniskt EU-intyg om skatterättslig hemvist + standardiserad rapportering.** Detta består av följande:
  - **Inrättande av ett standardiserat EU-omfattande elektroniskt intyg om skatterättslig hemvist** – detta elektroniska intyg (med ett gemensamt innehåll och format) skulle utfärdas och verifieras online och nästan i realtid, av alla EU-länder.
  - **Införande av en gemensam rapporteringsstandard** – en EU-omfattande rapporteringsstandard skulle öka transparensen, eftersom varje förmedlare i hela den finansiella kedjan skulle rapportera en väldefinierad uppsättning uppgifter till ursprungslandet i EU. Denna praxis skulle åtföljas av standardiserade förfaranden för kundkontroll, ansvarsregler och återbetalningsformulär som ska lämnas in automatiskt för kundernas eller skattebetalarnas räkning.
- **Alternativ 2 – ett system för källskattelättnad.** Detta alternativ är alternativ 1 plus inrättandet av ett system för källskattelättnad som gör det möjligt att tillämpa reducerade skattesatser enligt dubbelbeskattningsavtal eller nationella regler direkt vid tidpunkten för betalningen av utdelningen eller räntan. Enligt alternativ 2 skulle skatteförvaltningarna övervaka de skatter som ska betalas efter det att betalningen av utdelningen eller räntan har ägt rum.
- **Alternativ 3 – ett system för snabb återbetalning inom en fastställd tidsram och/eller källskattelättnad.** Detta alternativ omfattar alternativ 1 med det tillagda kravet att medlemsstater som tillämpar ett återbetalningssystem ska se till att ansökan om återbetalning

hanteras inom en på förhand fastställd tidsram, ett så kallat system för snabba återbetalningar. Medlemsstaterna kan införa eller fortsätta att införa ett system för källskattelättnad.

Alternativ 3 är det rekommenderade alternativet eftersom

- det skulle vara mycket effektivt när det gäller att ta itu med de problem som identifierats i fråga om snabbhet, enklare processer och mer digitala förfaranden,
- det skulle vara säkrare, eftersom det ger EU-länderna möjlighet att behålla förhandskontroll över ansökningar om återbetalning,
- det ger en väg framåt som bör vara politiskt genomförbar i alla EU-länder.

Vad anser de berörda parterna? Vem stöder vilka alternativ?

Det råder bred enighet bland berörda parter om de problem som uppstår till följd av de olika källskatteförfarandena i EU-länderna och om behovet av EU-åtgärder för att ta itu med en sådan fragmenterad och ineffektiv situation.

De viktigaste intressentgrupperna har dock olika åsikter om möjliga alternativ för att göra åstadkomma detta.

Investerare och finansförmedlare ansåg helt klart att källskattelättnader skulle ge de bästa resultaten, t.ex. tidig skattelättnad för investerare och en begränsad börda för förmedlare. De medgav också att ett system för källskattelättnad sannolikt skulle behöva kompletteras med system för återbetalning av källskatt, som ett komplement. De stödde därför ett initiativ som också skulle syfta till att standardisera de nuvarande processerna och utforma återbetalning av källskatt.

Medlemsstaterna uttryckte sitt stöd för införandet av ett gemensamt EU-omfattande elektroniskt intyg om skatterättslig hemvist. När det gäller rapporteringsskyldigheten och ett standardiserat förfarande

a) skulle medlemsstater där den inhemska skattesatsen för investerare utan hemvist i landet är lägre eller densamma som den bilaterala skatteavtalsatsen inte påverkas direkt av en standardisering av källskatteförfaranden eller rapportering; en del av dessa medlemsstater uttryckte stöd för åtgärder på EU-nivå eftersom det kommer att förbättra investerarnas ställning,

b) var medlemsstater där den interna källskattesatsen är högre än respektive bilaterala skatteavtalsats allmänt överens om att öka transparensen och standardisera källskatteförfarandena och betonade vikten av att hitta en balans mellan att göra dessa förfaranden effektiva och att behålla kontrollen över processerna för att förhindra skattefusk.

C. Det rekommenderade alternativets konsekvenser

Vilka är fördelarna med det rekommenderade alternativet (alternativ 3 – ett system för källskattelättnad eller snabb återbetalning)?

- **Investerarna** skulle gynnas av färre uteblivna återbetalningar av källskatt, lägre administrativa kostnader och färre alternativkostnader. Dessa kostnadsbesparingar beräknas uppgå till 5,17 miljarder euro per år för investerare, inklusive 409 miljoner euro som sparas årligen på grund av minskat pappersarbete för investerare i EU.
- **Skatteförvaltningar** – på lång sikt kan det krävas färre resurser för att hantera förfaranden för ansökan om återbetalning av källskatt, så att mer resurser kan omfördelas för att

hantera fall med högre risk. Den största fördelen för skatteförvaltningarna är dock tillgången till lämplig information för att snabbare kunna slutföra källskatteförfarandena och bekämpa skattefusk.

- **Finansförmedlare** – digitalisering och standardisering på EU-nivå skulle leda till betydande besparingar (uppskattningsvis cirka 13,5 miljoner euro per år). Ökningen av investeringarna bör gynna finansförmedlare och öka möjligheterna att förbättra omsättningen.
- **Makroekonomiska effekter** – en BNP-ökning på 0,025 % förväntas. Detta alternativ kommer också att ha en positiv inverkan på andra makroekonomiska indikatorer som kapital, löner och sysselsättning.

Vilka är kostnaderna för det rekommenderade alternativet (alternativ 3 – ett system för källskattelättnad eller snabb återbetalning)?

- **Investerare** – inga ytterligare kostnader förväntas för investerarna, eftersom de redan måste lämna in handlingar för återbetalning av källskatt.
- **Skatteförvaltningar** – de största kostnaderna är kopplade till de processer som krävs för att utfärda och kontrollera elektroniska intyg om skatterättslig hemvist, vilka uppskattas till 4,9–54 miljoner euro i utvecklingskostnader och 0,97–10,8 miljoner euro i återkommande kostnader, samt förbättrade rapporteringssystem, som beräknas medföra 18,2 miljoner euro i genomförandekostnader och 3,5 miljoner euro i återkommande årliga kostnader.
- **Finansförmedlare** – kostnaderna för att inrätta mekanismen för att uppfylla kraven i alternativ 3 uppgår till 75,9 miljoner euro i genomförandekostnader och 13 miljoner euro i återkommande kostnader.
- **Makroekonomiska effekter** – med tanke på att dubbelbeskattningen kommer att minska kommer medlemsstaterna att drabbas av en minskning av skatteintäkterna på uppskattningsvis 2,2 miljarder euro (detta skulle kunna uppvägas av förebyggande av bedrägerier).

Hur påverkas små och medelstora företag och konkurrenskraften?

Effekterna för små och medelstora företag kan vara begränsade eftersom initiativet främst riktar sig till portföljinvesterare, som i allmänhet investerar i börsnoterade företag.

Små och medelstora företag agerar dock också som investerare i värdepapper (som portföljinvesterare eller som investeringsinstrument). I dessa fall skulle de gynnas av det nuvarande förslaget när det gäller bättre tillgång till de reducerade källskattesatser som de har rätt till och undvika dubbelbeskattning. Det skulle göra det möjligt för dem att dra nytta av större likviditet tack vare snabbare återbetalningar, vilket är en fördel för små och medelstora företag.

Uppstår andra betydande konsekvenser?

Inga andra betydande konsekvenser. Initiativet förväntas dock ha begränsade positiva sociala effekter, eftersom det skulle säkerställa en mer rättvis beskattning samt en begränsad positiv miljöpåverkan, med tanke på den förväntade minskningen av pappersbaserade återbetalningsförfaranden. Det nuvarande initiativet är därför förenligt med uppnåendet av det

klimatneutralitetsmål som krävs i den europeiska klimatlagen.

Proportionalitetsprincipen?

Det rekommenderade alternativet uppfyller initiativets mål på ett proportionerligt sätt, i den meningen att det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen och begränsar tillämpningsområdet till de aspekter som EU-länderna inte kan uppnå på egen hand (EU-omfattande elektroniska intyg om skatterättslig hemvist, standardiserad rapporteringsram, standardiserade regler för kundkontroll och ansvar samt standardiserade förfaranden i hela EU).

D. Uppföljning

När kommer åtgärderna att ses över?

Kommissionen kommer att granska och utvärdera hur detta direktiv fungerar vart femte år efter det att det har trätt i kraft. En rapport om utvärderingen av direktivet kommer att överlämnas till Europaparlamentet och rådet.